



'Het zou normaal moeten zijn om voedsel uit de directe omgeving te halen'

Marie José van der Werff ten Bosch zet haar werk als bioloog voort als hovenier

Marie José van der Werff ten Bosch is bioloog én hovenier. Na een carrière bij een milieuorganisatie zegde ze haar bureau vaarwel en sindsdien brengt ze alle kennis die ze daar opdeed in de praktijk als ecologisch hovenier. 'Ik heb graag veel groen om me heen omdat ik daar rustig van word. Ik kan niet eens een tuin aanleggen waar ik me niet lekker in voel.'

Auteur: Linde Kruese

'Ik neig zelf naar ronde vormen en organische bewegingen en veel groen om me heen. Dat komt veel terug in mijn ontwerpen omdat het een deel is van mijzelf.' Marie José wil het verschil maken in de tuin. Dat kan volgens haar ook in de stad. 'Tuinen beslaan een wezenlijk deel van het groen in de stad. Het is goed dat gemeenten steeds meer klimaatbestendig werken, maar zij zijn beperkt in het oppervlak dat ze in handen hebben. Een groot deel van de grond is in particulier bezit. Als we daarin het verschil maken, blijft de stad een leefbare plek voor mens en dier. Zo helpen we bijvoorbeeld de vogelpopulatie en de vlinderpopulatie door groene eilandjes te creëren die de populaties verbinden.'

Natuur als voedingsbron

Door haar achtergrond weet Marie José in

theorie veel over beplanting. Ook van de ecologische relatie tussen planten en dieren en bodem- en landherstel heeft ze veel kennis. Tijdens haar werk bij een milieuorganisatie werkte ze met mensen uit ontwikkelingslanden die, veel meer dan wij, afhankelijk zijn van de natuur als voedingsbron. 'Door die werkervaring ben ik me gaan interesseren voor eetbare planten. Ik vind dat het normaal zou moeten zijn om voedsel uit de directe omgeving te halen. Eetbare planten komen veelvuldig terug in mijn ontwerpen.'

Idealistische werkwijze

Deze denkwijze vindt ze terug bij Wilde Weelde, waar veel idealisten bij aangesloten zijn. Het verschil met de 'normale' hovenier is volgens Marie José dat ze zo gek is op planten, dat ze altijd kijkt hoe ze behouden kunnen worden.



3 min. leestijd



‘Mijn ontwerpen zijn een deel van mijzelf’

‘Als ik een tuin ga herinrichten, kijk ik eerst welke planten ik kan hergebruiken. Andere planten probeer ik bij andere klanten uit te zetten. Bij Wilde Weelde zijn veel hoveniers aangesloten die zo werken in plaats van een tuin helemaal leeg te ruimen en met nieuwe planten in te richten.’ Marie José gebruikt veel inheems plantenmateriaal en natuurlijke planten in plaats van doorgekweekte variëteiten. Daarnaast is er veel aandacht voor waterberging en hittestress.

Uitsluitend bijenplanten

Bij het ontwerpen van een biodiverse tuin werkt Marie José met een aantal vaste, favoriete planten, maar ze vraagt ook advies van derden. ‘Sinds een paar jaar zit er een kwekerij in Utrecht waar uitsluitend planten worden gekweekt waar bijen op vliegen. Met die kweker kijk ik naar wat er al in de tuin staat, wat weg mag en wat daarvoor in de plaats kan komen. Voordat ik de nieuwe beplanting kies, weet ik dus al zeker dat het goede nectarplanten of waardplanten zijn voor bijen.’ Daarnaast kiest Marie José vaak verschillende heesters met verschillende ecologische functies: lijsterbessen, duindoorn en meidoorn zijn allemaal besdragende struiken waar vogels op afkomen. Planten als oregano en sedum kunnen goed tegen droogte en zijn goede insectenplanten. Waardplanten kiest ze voor wilde bijen en vlinders. ‘Ik zoek mooie combinaties, zodat de tuin het hele jaar in bloei staat. Ook zoek ik planten uit op gelaagdheid. Een grote boom combineer ik met een kleiner boompje of heester en daaronder plaats ik bodembedekkers. Veel planten werken onder de grond samen. Daarom zet ik altijd een aantal stikstofleverende planten in de tuin. Deze gelden als natuurlijke bemesters.’

Veel hoogopgeleide zij-instromers

De switch naar hovenier kwam voor Marie José nadat Rob van der Steen (collega-hovenier)

Marie José onderhoudt deze Utrechtse tuin met twee Wilde Weelde-collega's.



een project begeleidde waar bewoners van de stad zelf voor het groen zorgen. Als een van die bewoners werd Marie José begeleid door Rob. ‘Zijn enthousiasme werkte zo aanstekelijk, dat ik me ging afvragen waarom ik eigenlijk geen hovenier was. Ik ben een dag met hem meegelopen en de rest is geschiedenis.’ Sinds drie jaar werkt Marie José als zzp'er met haar bedrijf MJ Buiten. Ze is een van de vele vrouwen die aangesloten zijn bij Wilde Weelde. Vijftig procent van de leden is vrouw, een opvallend hoog percentage. Dat komt volgens Marie José doordat veel hoogopgeleide vrouwen die op latere leeftijd de overstap maken naar het hoveniersvak, ecologisch willen werken. ‘Je bent met je handen bezig, maar ook met je hoofd. We zijn

bezig met de toekomst van de buitenruimte en we bemoeien ons met kwesties van gemeenten en waterschappen. Daar is de identiteit van Wilde Weelde sterk op geënt.’



Be social

Scan of ga naar:

www.vakbladdehovenier.nl/article/30816/het-zou-normaal-moeten-zijn-om-voedsel-uit-de-directe-omgeving-te-halen